

STUPARUL ROMÂN

REVISTĂ LUNARĂ PENTRU RĂSPÂNDIREA
ȘI PROPAGAREA CUNOȘTIINTELOR
ALBINĂRITULUI RAȚIONAL

REDAȚIA:

NICOLAE VOINA

Vaidei p. Orăștie, jud. Hunedoara,
propagandist apicol al Min. Instr.

ADMINISTRAȚIA:

„STUPARUL ROMÂN“

DEVA „Librăria Românească“.

Articolele și întrebările din bransa stupăritului să trimit la Redacție,
bani, abonamente și reclamații la Administrație.

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an, în România, 150 Lei. — Un număr 16 Lei.

CUPRINSUL:

† Preot Nicolae Martinovici. — Pentru ce iubesc eu albinele? — Lucrările stuparului în Martie. — Priviri generale asupra situației apiculturii noastre în timpul de față. — Matca falsă. — Un răspuns. — O primejdie care amenință apicultura rațională. — Cum este apreciată revista noastră în presă. — Scrisori. Diverse. — Bibliogr. — Posta Red.

Comitetul de redacție:

Dr. Florin Begnescu, medic vet. Președintele societății naționale de apicultură, redactorul Revistei Științelor Veterinare, autorul mai multor cărți de apicultură.

Popovici Cercez, profesor, directorul școlii de stupărit din Chișinău, autorul unui manual de apicultură.

D. I. Stamatalache, v.-prez. Soc. centrale de apicultură, red. revistei „Buletinul Apicultorilor”, autorul mai multor broșuri populare din domeniul stupăritului.

Al. Popa, (fratele mult apreciatului Popa Liseanu din Ministerul Instrucțiunii)

Mihail Găzdac, profesor la Liceu în Turda.

Vasile Corodon, prof. apicol, șef al regiunii II. de apicultură din Cluj.

Jacob Gregor, prof. de apicultură șeful regiunii IV. Sighisoara.

George Corodan, prof. de apicultură a regiunii III. Satul-Mare.

Alexandru Vlad, preot ortodox, rutinat apicultor în Mag. județul Sibiu.

Ion Vicoveanu, institutor apicol, în Vicorul de jos (Bucovina) absolvent al școlii de apicultură din Viena.

Preot *Teodor Glodean*, apicultor, Geoagiu-de-jos.

Preot *Sever Păcurar*, apicultor, Gelmar — Hunedoara.

C. Hanganu, mare apicultor, Nicolina-Iași.

Nicolae Voina, dir. școl. propagandist apicol al Min. Instrucțiunii. sub a cărei îngrijire apare revista „Stuparul Român”.

Posta s'a scumpit în mod considerabil, pentru răspunsuri cerem mărci postale.

Redacția.

Toți apicultorii sunt cu insistență rugați a ne trimite adrese de-ale fraților stupari, să le trimitem numeri de probă.

Acei apicultori, cari nu trimit napoi No. 1 al revistei la Administrație, să consideră de abonați. — Primăriile com. și factorii postali de asemenea sunt rugați a reînapoia această revistă, dacă nu află pe adresat.

STUPARUL ROMÂN

REVISTĂ LUNARĂ PENTRU RĂSPÂNDIREA
ȘI PROPAGAREA CUNOȘTINȚELOR
ALBINĂRITULUI RAȚIONAL

REDAȚIA:

NICOLAE VOINA

Vaidei p. Orăștie, jud. Hunedoara,
propagandist apicol al Min. Instr.

ADMINISTRAȚIA:

„STUPARUL ROMÂN“

DEVA „Librăria Românească“.

Articolele și întrebările din branșa stupăritului să trimit la Redacție,
bani, abonamente și reclamații la Administrație.

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an, în România, 150 Lei. — Un număr 16 Lei.

† **Preot Nicolae Martinovici**

S'a stâns din rândurile noastre, a apicultorilor, cel mai deștept, cel mai activ muncitor, la care priveam ca la un Dzierzon al românilor.

Numele lui este în jalnicul cadru de sus. Dureroasa veste ne-a atins cu atât mai tare, că abia cu câteva zile înainte era cu condeiul în mână, chibzuind cuvânt după cuvânt o lungă scrisoare redactorului revistei „Stuparul Român“, care este publicată în „Buletinul Apicultorilor“.

Abia s'a uscat cerneala pe scrisoare și preotul Nicolae Martinovici, șeful Regiunii I. Apicole, și-a dat sufletul în mâinile Atotputernicului, căruia a servit o viață întreagă.

Viața preotului Martinovici, a fost o viață de model ca preot și ca om.

Și-a ales cea mai competentă ocupație unui preot: stupăritul.

Ajutat de clima și flora ținutului, ca apicultor ru-

tinat, nu numai că și-a crescut copii prin cele mai înalte școli, ci și-a câștigat avere frumoasă din această îndeletnicire cu pricepere și muncă sânguincioasă. A fost premiat la mai multe congrese ale apicultorilor cu cele mai distinse premii. Invențiile rentabile ale coșnițelor de lut, din cauza bătrânețelor și a dificultății ochilor, nu a ajuns să le generalizeze numai în Regiunea ce o reprezenta. În timpul din urmă s'a dedicat cu totul apiculturii. La vila Sf. Niculae, de lângă gara Băile Erculane, unde ținea cursuri de apicultură, era un adevărat peregrinaj, pentru cei-ce voiau să vadă pe maestrul Martinovici și munca micilor lucrătoare, dirijate de mâna și înțelepciunea lui.

Scumpul defunct a fost înmormântat la vila Sf. Niculae, acolo unde și-a petrecut cele din urmă timpuri, împrăștiind din abundență cunoștință din ogorul vast al stupăritului. Asupra mormântului său lin, vor zbura veșnic albinile recunoscătoare ale ocrotitorului și binefăcătorului lor.

Suflete cinstit și luminat!

Ai parte de veșnica odihnă. Urmașii vor păstra totdeauna în amintirea lor chipul tău blând, prietenia curată și adevărată, izvorită din un suflet sincer și curat. Nimeni ca tine n'a fost dintre Români, în Ardeal, pe terenul apiculturii.

Dormi în pace cu sufletul liniștit, că noi vom continua opera începută, vom asculta sfaturile din urmă, cari pentru noi sunt cele 10 porunci a creștinilor.

Dormi în pace!

Pentru ce iubesc eu albinele ?

Intre ființele necuvântătoare, cele mai interesante, câte am cunoscut în viață, sunt fără îndoială albinele.

Imi place să mă ocup de ele, nu atât pentru folosul material ce mi-l ofer, ci ele îmi storc admirația prin felul lor de-a viețui.

Priviți-le numai:

O lume aparte, cuprinsă într'o lădiță, o lume, pe care o putem așeză înaintea noastră, o putem desface și cercetă în cele mai mici amănunte, totul putem vedea ce se petrece într'ânsa, dar pe care inteligența omenească totuș nu o poate străbate îndeajuns.

Pătrunși de mirare, ne oprim în fața minunatei mici lumi și a misteriosului ei popor, care s'a făcut vrednic de-a fi simbolul a tot ce e bun și frumos.

O vietate, pe care o socotim fără judecată, dar a cărei inteligență nu cutezăm s'o tragem la îndoială. O mică insectă nebăgată în seamă, care nu e călăuzită de interese personale, nici de fală, de slăvire sau răsplată; nu cunoaște plăceri, nici bucurie familiară și după viața-i scurtă, nu speră nimic, nici are teamă. Aduce grele jertfe pentru susținerea speciei sale: lucrează, se trudește, adună necurmat, trăiește în cumpătare, iar în cele din urmă jertfește totul pe altarul binelui obștesc.

Iată pentru-ce iubesc eu atât de mult albinele? Unde-i savantul, care să ne deslege enigma? Cine-i acela, care ar ști să ne spună: oare iubirea de familie și neam, simțul de-a ținea laolaltă, simțul de sânguință, iubirea de ordine, cumpătarea și jertfirea de sine — cu un cuvânt, tot ceea ce în domeniul virtuților personale și cetățenești se pot socoti ca distinse calități ale spiritului — sunt sădite în noi, deci ne-am născut cu ele, ca însușiri ale speciei umane, de însași dumnezeirea,

sau trebuie să ne împăcăm cu gândul, că toate aceste s'au desvoltat dela sine, prin contactul social, în urma legilor biologice?

Ori-care ar fi răspunsul, fapt e, că la albine se manifestă astfel de însușiri — ziceți-le chiar instincte — sociale, pe cari oamenii le practică în temeiul inteligenței lor.

Dar ceeace este minunat: albinele nu luptă pentru ele înseși, nici pentru urmașii cei mai apropiați, ci ele se jertfesc pentru interesul societății, deși existența acestei societăți atârnă de viața plantelor.

În viață ele n'au bucurie, nici nădejdea unei bucurii după viață... Se nasc, trăiesc, muncind cât e ziua de lungă, mor nerăsplătite și se îngroapă fără urmă în pulberea pământului.

Și, cu toate acestea, zi de zi își reîncep activitatea, viața înfrigurată și o continuă mii și miriade de ani, până la sfârșitul veacurilor, până când după iarnă tot primăvară va urma, când natura desmorțită își chiamă la muncă tovarășul neobosit, zilerul nostru fără plată: *Albina*.

Geoagiu, la 25 Februarie 1926.

Preot Teodor Glodeanu.

— x —

Reclame și publicațiuni la

„Stuparul Român“
se primesc cu prețuri eftine

Răspândiți Revista „Stuparul Român“!

Lucrările stuparului în Martie

Florile de ghiață să desprind în luna aceasta de pe natura întregă. Iarna, a cărei asprime cu floriile ei albe, cu soarele cu dinți, numai ne-a spăriat și s'a dus. Locul ei l-a luat un timp mohorât, cu ploi, moleață, ceață, care pentru albine este timpul cel mai nepriincios. Din seninul nemărginit, în luna aceasta de regulă picură farmec de primăvară. Mugurii copacilor își desfac sânurile și încet, din zi în zi, pomii roditori se îmbracă în vestminte de mireasă. Un dor dulce de viață apucă pe toate ființele naturii. Să nu ne mirăm deci, că albinele noastre, cari în viața lor nu au mai știut ce e prinsoarea, temnița, să bucură, cântă și joacă în prima zi a libertății, la primele raze binecuvântate a reînvierii naturii.

Toamna a fost favorabilă, au zburat, au jucat în razele binefăcătoare până în 15 Nov. când deodată, pe neașteptate au fost osândite la robie. Un lucru nou în viața lor. Doară regina, căreia prevedința ia ursit 3—4 ani de viață, care mai petrecuse astfel de robii, doară ea mai mângăia pe tinerele lucrătoare, căci surori nu mai sunt în stup, cări să le mângăie, că vor veni pentru ele și zile mai bune, va veni ziua libertății din nou. Prima zi a libertății este pentru ele o zi de mare bucurie, pe care numai aceia o înțeleg, cari cunosc viața albinelor, cunosc limba și cântecul lor. Și dacă observăm an de an aceasta zi de libertate, veselie și bucurie câtă nu aflăm? Bucurie și veselia la cei mai mulți, jale bocete la câte unii. Iată deci însemnătatea primului zbor din robie.

Ce datorie are stuparul iscusit la acest prim zbor, produs de o zi căldicică, care în anul acesta — după rapoartele sosite la redacție — în cele mai multe părți s'a întâmplat în 3, 9, 10, 11, 12 și 13 Febr. La primul zbor de curățire, care adesea să face de timpuriu ca și în anul acesta, observația noastră este numai esterioră. Stupii puternici se folosesc de aceasta zi. Să-i însemnăm.. Aceia, cari nu fac zborul la o zi princioasă a lunii Febr., cum a fost și aceasta, să nu-i conturbăm. Nu au lipsă. Doctrina veche, de-a stipula stupii la primul zbor, este o greșeală. Oare cine stiputează puternicile ori slabele colonii de stupi din pădurile seculare? Și totuși ele sunt atât de grase, încât ne pun în mirare, când doborâm jos bătrânul fag, ori gorun, pentru a cer-

ceta munca lor naturală nestingherită de mână omenească. Și împrejurarea aceasta ne dovedește, că să nu ne amestecăm prea mult în viața albinelor. Stupii, cari fac zborul de curățire fără amestecul nostru, sunt buni, tari. Aceia, cari nu să mișcă din ciorchin, să-i lăsăm în pace, doară atâta putem face, ca să ne încredințăm că sunt în viață.

Curățirea generală apoi specială să o lăsăm pe a doua jumătate a acestei luni, sau chiar până în April, când ni se promite o zi frumoasă, călduroasă. Matcele au început depunerea ouălor, puetul ia o estensiune tot mai mare, el ține pas cu umblarea timpului, ceiace observăm din hărnicia lor fibrilă după apă. Să ridicăm deci adăpătoarele. În timp nefavorabil să adăpăm stupii înlăuntru. În tave de tinichea ori într'un fagur vechiu să le dăm apă caldă. Și în adăpătoarele deafară să punem apă caldă. Adăpatul albinelor în luna aceasta și viitoare este de-o importanță nespus de mare și nu ne costă decât puțină osteneală. Apa o întrăbuințează pentru nutremântul puetului și disolvarea mierei cristalizată.

Celor mai mulți stupi plângători nu le lipsește decât apa. Cât ce le dăm apă căldicică într'un fagur, plânsul înceată. Dacă timpul în luna aceasta ne permite, vizităm stupii dubioși, cari nu au făcut zborul de curățire în Februarie.

Dacă le lipsește mierea, le dăm unul sau doi faguri, în lipsa acestora, miere curată ori sirop de zahăr. Mierea curată și siropul îl vărsăm într'un fagur gol și îl atărnăm aproape de cuib. În timp princios, în luna aceasta putem începe cu nutritul făinei. Făina cea mai bună pentru nutrit este făina de ovăs, apoi porumb. Scopul nutritii cu făină este a înlocuii polenul atât de necesar la prepararea nutremântul pentru puet. Albinile cară făina cu o hărnicie mare. Când în natură se află deja polen deajuns, nu mai cercetează tanele cu făină. În făina e consult a mesteca 1—2 linguri de paprică și praf de zahăr pisat.

Când curățim albinele moarte, la tot stupul să cercetăm nu cumva a murit și matca între albine. Astfel de stupi îi însemnăm, pentru ai unii în Aprilie cu alții. Dacă însă stupul e puternic și încă nu are matcă falsă, îi putem da matcă din crescătoare. Mulți stupari începători, ademeniți de zilele frumoase a lui Martie ori April, înlătura înblogitura ce am dat-o stupilor în toamnă. O greșeală mai mare nici că să poate. Stupii tocmai în lunile acestea, adesea până prin 10 Mai, sau până la eșirea primului roi, au

lipsă de îndoită căldură, având puetul foarte estins. Două lucruri să nu uite stuparul începător în Martie și Aprilie : *Căldură și apă.*

Când albinele nu să mai arată în jurul făinei, este semn că nu numai polen află deajuns în natură, ci și puțină miere. Iată punctul când cu precauție să poate începe nutritul speculativ. În lunile Martie și April să ținem o curățenie exemplară în stupi.

În acestea luni să consumă cea mai multă miere, mai multă ca întreg anul, pentru că puetul în acestea luni este mai pronunțat. Consumându-se multă miere, operculele cad la fundul stupului, unde larvele găsâlnetelor cresc, se desvoaltă și pericliteză fagurii din partea de jos, a stupului, făcând pagube enorme în faguri, cari sunt atât de prețioși. În toată săptămâna barem odată să curățim scândura din jos mai întâiu cu dârgulețul apoi cu o peană de găscă, pentru a îndepărta ouăle și larvele găsâlnițelor și a păduchilor albinei. Dar nu numai în internul coșnițelor să fie curățenie, ci și în stupină și jurul ei, pentru că numai astfel putem ținea departe dușmanii albinelor, pajangini, furnici, șoareci, etc. Albinele căzute înaintea stupinei, să le măturăm zilnic. Locul dinaintea stupilor, de un metru, să fie curat și prășărat cu nisip.

Câte lucruri nu putem noi citi pe acest loc curățit din v. ața internă a stupilor. Unelte să fie fieștecăre la locul său, astfel, că și pe întuneric să le știm afla. După toată operația și manipulația stupilor, să facem ordine în stupină și să ne însemnăm lucrurile făcute ori aflate an de an. Eu, pentru însemnări, am pentru fieștecăre stup o foaie într'o carte, pe care o numesc matriculă.

Iată cum e împărțită.

No. 12.

Roiu I nat. din 26 Mai 1924 dela No. 38.

Regina	Faguri	Sporirea	Recolta	Observări
--------	--------	----------	---------	-----------

Anul 1924.

1923	1924	—	6 kg.	In 22 Iunie 4 fag. artif.
------	------	---	-------	---------------------------

Așezat pe iarnă cu populație I și 11 kg. miere.

Anul 1925.

1925	1924 16/V 6 fag artif.	Roit în 2/VI asezat în No. 52.	14 kg.	Coloni blândă, harnică.
------	---------------------------	--------------------------------------	--------	----------------------------

Așezat pe iarnă cu reg. 1925 pop. I și 12 kg. m.

În felul acesta fac însemnările an de an la rubrica respectivă.

Afară de aceasta am o tablă de evidență, pe care însemn numai coloniile dubioase, cari reclamă continuă supraveghere, pentru a face operațiile necesare la timp, ca stupi besmetici, matcă falsă, matcă stoarsă sau epuizată, selecționare de faguri vechi ori de trântori etc. etc. La celelalte familii normale le dau pace să lucre neconturbate. Punând în rând și pe acestea dubioasă, cari sunt însemnate pe tablă, șterg numărul și întră și ele în rândul celor normale, natural că însemn acest lucru în matriculă. Ur-mând astfel, nu ne pierdem nici când capul, suntem în curat cu stupii cărora să le dăm pace, iar pe de altă parte cu aceia, cărora trebuie să le sărim în ajutor după felul abnormității lor.

Stupii bezmetici, dacă sunt slabi, trebuie împreunăți cu stupi cari au matcă tinăra. Impreunarea este o jucărie în luna aceasta. Stropim albinile stupului besmetic cu miere subțiată cu apă, care trebuie să fie călduță și după aceia scuturăm albinile stupului besmetic la celalalt și împreunarea să face ușor și fără primejdie. Aceia cari au iernat stupii în camere, pivniți etc. să-i scoată și așeze la locul lor. Stupii din coșniță de nule, curpăn, paie, trebuie ridicați și măturate operculele și albinele moarte. Cu ocazia ridicării, după greutate, trebuie să ne dăm seamă că are ori nu miere deajuns, la caz contrar îi ajutăm așa, că culcăm stupul pe o dungă și vărsăm în doi 3 faguri miere subțiată ori sirop. În luna aceasta au țărani noștrii obiceiul de-a rețeza fagurii la coșnițele rustice. E un păcat a strica construcțiile albinelor, dacă ele nu sunt de trântor ori negre de tot și înflorite, pentru că în locul fagurilor rețezați cu toată siguranța vor edifica faguri de trântori și astfel, singuri noi ne creștem mâncătorii și consumătorii de miere. Dacă am cumpărat stupi, în luna aceasta să-i mutăm. Dacă sunt din apropiere, îi mutăm înainte de zborul de curățire, dacă sunt dela o distanță de peste 3 km. după zborul de curățire. La cumpărare să avem înaintea ochilor, ca stupul să fie bine înpopulat, matcă din anul trecut, miere deajuns și faguri de lucrătoare, cari să nu fie chiar negri de tot. Cumpărăm totdeauna familia care a roit în vara trecută sau roiul al II-lea din vară, pentru că acestea au regină tinăra.

La transportare să grijim ca fagurii să nu se rupă și albinile să aibă aer. Luna Martie este luna plantării pomilor și arborilor. Fieștecare stupar află vre-o râpă, vre-o ruptură de pă-

mânt, unde să pună vre-o câțiva salcâmi (acaț), prin care faptă face un bine întreit; lui, comunei și țării.

Rugăm în fine, ca în toate daraverile să vă adresați către noi, cari stăm gata a vă răspunde cu tot dragul. Nu uitați a ne accluda timbre. Posta s'a scumpit simțitor și fără timbre nu putem satisface sutelor de corespondențe.

Voina.

X

Aceia ne este prieten, acela ne voește binele, care trimite abonamentul la timp. Ajutorul dat la timp este îndoit ajutor!!

Administrația.

Priviri generale

asupra situației apiculturii noastre
în timpul de față.

Rezumat după raportul prezentat Ministerului Agriculturii și Domeniilor de DISTAMATALACHE Apicultorul Ministerului Agriculturii și Domeniilor, Vicepreședinte al Societății Centrale de Apicultură din România

A) Elemente prime:

1. *Flora Apicolă.* — În afară de întinsele păduri de tei, salcâmi și sălcii, ce se găsesc în țară, precum și de plantațiile ornamentale de castani sălbatici de prin grădini, parcuri și străzile orașelor, până la aplicarea reformei agrare, fânețele naturale constituiau cea mai bogată resursă meliferă naturală din multe regiuni ale țării. Astăzi, — mai cu seamă în Basarabia și în Vechiul Regat — aceste fânețe s'au restrâns mult, fiind transformate în pășuni și locuri de cultură.

Totuși plantele melifere cresc spontan în cuprinsul României și cari de regulă produc mult nectar, se găsesc din abundență pretutindeni: prin pășuni, fânețe, pârloage, haturi, grădini, prin poenile pădurilor etc. Dintre plantele cultivate, cele mai melifere:

rapița, hrișca, floarea soarelui, napii, dovleci (bostani), sparceta, etc. Mai avem o mulțime de flori de grădină și arbuști, cari de asemenea produc mult nectar.

2. *Rasa albinelor.* — Albinele sunt de rasa comună (*Apis mellifica*) (germanica) care are calități neintrecute pentru țara noastră, fiind foarte harnică, prolifică, blânde, bine aclimatizată cu asprimea iernilor noastre, nu e predispusă mult la roit, nici la recolta propolisului, nu este hoață. Pe lângă aceste calități mai are renumele de a construi faguri foarte regulați și plăcuți la vedere.

3. *Condițiuni climaterice.* — (Ploi și vânturi) — Climatul este aspru, treceri brusce dela iarnă la vară și viceversa; ierni timpurii, lungi geroase, cu precipitațiuni atmosferice neregulate. Primăveri scurte, variabile și cu multe perioade de înghețuri. Veri scurte, foarte călduroase, secetoase către sfârșit și toamne de obicei frumoase, dar cu receli timpurii.

Toamna și primăvara temperatura diurnă variază mult de cea nocturnă, având treceri brusche dela cald la îngheț, uneori cu o înrăurire dăunătoare asupra cuibului stupilor cu pereți simpli. De aceea stupii cu pereți dubli în România sunt preferați.

Ploile. — Distribuirea ploilor în România este foarte neregulată și foarte variabilă dela un an la altul. Ploile de vară, pe lângă că sunt puține și rare, vin uneori foarte repezi, cu furtuni teribile, cu grindină și receală, ce nimicesc un număr considerabil de albine, — mai cu seamă în regiunile de șes — cari cuprinse la cules și neavând unde să adepsti, se pierd cu miile.

Perioadele de secetă sunt foarte lungi și deseori persistă tocmai atunci când flora are nevoie de apă.

Vânturile sunt foarte frecvente. Dintre toate, Crivățul (suflă dela Nord-Est) e cel mai violent și singurul de care se feresc stuparii.

B) Stupi, mașini, și unelte întrebuințate.

4. *Stupi.* — Stupii întrebuințați astăzi în majoritate sunt primitivi. Cei sistematici sunt de diferite sisteme. În transilvania, Banat și Bucovina sunt foarte răspândiți stupii „regnicolari ungurești” pe când în Basarabia găsim diferite sisteme, unele cu pereți simpli, altele cu pereți dubli. Cei mai preferați însă și

cari tind să se generalizeze în dauna celorlalte sisteme (Hermes, Berlepsch, Dzierzohn, Levičy și chiar Layens) sunt stupii „*Dadant-Blatt*“ cu pereți dubli.

5. *Centrifuge*. — În general aproape toți apicultorii posesori de stupi sistematici posedă centrifugă. Cele mai răspândite sunt centrifugele pentru extras 3 și 4 faguri mari odată.

6. *Alte unelte apicole*. — În privința restului de unelte apicole, românii sunt foarte practici, nelăsându-se ademeniți de tot ce figurează prin cataloage. În afară de un voal, afumător, o perie — de care mulțori e o aripă de găscă — un cuțit de desoperculat și o sită de strecurat miere, alte unelte nu posedă

C) Metoda de producțiune.

7. *Sisteme primitive cu faguri fiși*. Se lasă albinei întreaga cărmuire a dezvoltării coloniei și a strânsurii de miere. Când coloniile au atins maximum de dezvoltare sunt lăsate să roiască natural dela 1—3 roi. Când culesul e aproape pe sfârșite (pe la jumătatea lui August) se aleg stupii cei mai plini cu miere și cei mai slabi, li seucid mai întâi albinele prin axfinsiere (cu fum de piatră pucioasă) și apoi se procedează la scoaterea mierii și cerei din stupi. Stupii mijlocii sunt opriți de prăsilă.

8. *Sistmul rațional cu faguri mobili*. — O metodă generală de cărmuire a stupilor cu faguri mobili, în România nu există. Puțini sunt apicultorii cari exploatează rațional albinele. Avem încă un număr foarte mare de apicultori posesori de stupi sistematici (pseudoapicultori), cari nu fac decât o apicultură empirică și nu obțin decât produse puține și de proastă calitate. Avem însă și apicultori foarte pricepuți, cari dela începutul primăverii îngrijesc de aproape albinele. Fac hrănire stimulentă, cresc măci în scop de a înlocui pe cele bătrâne, sau a face roi artificiali, întrebuițează atât la ramele de cuib cât și la cele de strânsură numai foi de faguri artificiali complecți. În fine întrebuițează toate mijloacele cunoscute de practica apicolă ca eficace, pentru a se asigura de rezultatele cele mai bune.

 Abonați „Stuparul Român!“

D) Organizația producției.

D. Stamatalache.

9. *Intreprinderi individuale* (Diletanți și profesioniști). — Cei cari se ocupă cu apicultura în general sunt diletanți, căci foarte puțini sunt aceia cari și-au făcut din apicultură o specialitate; aceștia posedă 5, 10, 50 — 100 stupi.

Intreprinderi apicole individuale mai de seamă, în țară avem vre-o cincizeci la număr. Aceștia numără dela 50—200 stupi sistematici fiecare. În Dobrogea însă sunt apicultorii (Lipoveni) cari posedă peste 200 stupi sistematici.

10. *Intreprinderi colective tip industrial*, nu avem nici una.

11. *Costul producției*. — Mierea se vinde cu 40—80 lei kgr.; ceara 100—20 lei kgr.

12. *Cocurență* la produsele apicole nu există.

13. *Supraproducție* avem în Banat, Basarabia și mai cu aeamă în Dobrogea, unde în anul 1922 numai județul Tulcea, — cel mai recunoscut din țară, din punct vedere apicol — a produs peste 400 (patru sute) tone de miere.

14. *Organizarea vânzării*. — Un mijloc de desfacere lesnicios, bine plătitor la noi încă nu există. Comerțul de desfacere al mierei se exercită într'un mod detestabil fără nici o normă și fără nici o regulă.

Apicultorii mici vând mierea cu amănuntul direct la consumatori. Apicultorii mari vând parte din recoltă pe măsura cererii locale direct la consumatori, iar restul o vând cu mare greutate și cu mari întârzieri negustorilor rari, speculanți și foarte greu de găsit, din centrele de desfacere mai însemnate.

15. *Contracte tip de vânzare* nu există.

16. *Sindicate pentru desfacerea produselor apicole*, nu avem în România. *Asociațiuni* avem una în Basarabia, la Chișinău (soc. Coop. „Apicultorul“).

17. *Prețul* (oferta și cererea) — În regiunile cu supraproducție, cum sunt Dobrogea, unele județe din Ardeal, Banat și Basarabia și deci unde oferta e mult mai mare decât cererea, mierea se vinde cu 35—45 lei Kgr., iar ceara cu 100—140 lei

kgr. În regiunile unde apicultorii sunt mai rari și deci oferta mai redusă, cum sunt multe județe din Vechiul Regat, Bucovina și Transilvania, mierea se vinde eu 40—70 lei kgr., iar ceara cu 150—220 lei kgr.

18. *Variațiunile prețurilor după rezoane.* — Variațiunile prețurilor droduselor apicole după rezoane este neînsemnată, adică prețurile sunt constante tot timpul anului.

E) Specializare în producție.

19. *Clasificarea calităților.* — Prea puțini sunt apicultorii cari practică o clasificare a calităților de miere.

20. *Metoda de ambalaj.* — O metodă specială perfecționată de ambalaj nu există. Mierea se păstrează în butoaie de tei, în bidoane de tablă albă și galvanizată și în borcane de sticlă. Astfel ambalată se pune și în consumație (vânzare).

F) Statistica.

21. *Numărul total al stupilor* 650.000.

a) Cu faguri fixi (primitivi) 475.000.

b) Cu faguri mobili (sistematici) 175.000.

22. *Numărul total al apiculturilor:* 43.000.

23. *Cantitatea producției (anul 1924):*

a) Miere 3,650.000 kgr.

b) Ceară 190.000 kgr.

24. *Valoarea producțiunii:* 200,000.000 lei (Douăsutemilioane lei).

G) Legislația.

25. În România, o legislație apicolă, sau o lege care să tindă la încurajarea, protecția etc. a apiculturii și produselor apicole românești, nu există.

—x—

Miere curată de stup, în orice cantități mari, se află de vânzare la redacție. Prețuri moderate. Puritya mierei garantată.

Matca falsă

De A. Vlad, preot ort.

În anul 1925 au rămas mulți stupi cu matcă falsă. Acestia dacă nu s'au unificat cu stupi cu matce veritabile — s'au prăpădit, ori să vor prăpădi peste iarnă. Cauza matcelor false au fost roitul abundent din primăvară și asemenarea coșnițelor.

Matca falsă este matca, pe care o aleg albinele dintre ele, după ce să prăpădește matca veritabilă.

Matca veritabilă să prăpădește sau în urma roitului, sau de bătrânețe. De regulă matcele tinere să prăpădesc.

Aceasta se întâmplă astfel:

Cu roiul I. merge matca veche, care este bună, căci altcum nu ar roî. Acasă rămân matcele tinere, nefructificate. Dintre matcele tinere, albinele-și aleg 3; pe celelalte le omoară. Una să alege în roiul II-lea, alta în roiul al III-lea și ceialaltă rămâne acasă.

Fiind aceste matce virgine, trebuie să se fructifice cu trânturi. Dacă-ar avea ele minte, că împărăcherea să o facă în coșniță, unde are destui trânturi nu li-s'ar întâmpla nici o nefericire, dar ele aceasta o fac afară în sbor.

Dupăce vor fi alese de regine, în decurs de 8 zile dacă timpul e favorabil, ies afară în zborul de nuntă cu mai mulți trânturi după ele.

Dacă matca răușește să se împărăcheze cu un trântor, să reîntoarce acasă, dar trântorele acela încă moare.

Dacă coșnițele seamănă una cu alta ea smintește coșnița și în loc să între în coșnița de unde a eșit, nimerește în altă coșniță streină, unde o omoară albinele. Stupul din care a eșit, rămâne orfan. Dacă stupul ar ști să nu omoare pe celelalte matce, până să fructifică una, ar trimite alta la împărechere, dupăce să prăpădește cea trimisă, dar ele nu fac așa, ci mai întâiu își aleg matca și pe celelalte le omoară apoi iese regina aleasă la împărăchiere.

Albinele ei simțindu-se fără matcă, în 2—3 zile sunt neli-niștite, caută în toate părțile după matcă, dacă bați coșnița cu degetul, albinele dau un sunet plângător. De multori să întâmplă că albinele orfane de matcă trec la stupul vecin.

Stupul orfan, dacă ar avea ouă sau pui de albine lucrătoare mai tineri de 3 zile, din aceleași cresc ele matcă veritabilă, dar

dacă nu au de acestea, își aleg dintre ele o albină, pe care o hrănesc ca pe o regină. Aceasta începe a oua din cari ouă, ies numai trântori, și nu numai în celulele cele mari de trântori își pune ouăle, ci și în cele de albine lucrătoare și încă mai multe într'o celulă. Aceasta e matca falsă.

În stupii cu matce false, albinele nu să mai sporesc, ci să tot înapușină, dar să înmulțesc trântorii, cari se arată și atunci, când din stupi cu matce bune au fost alungați afară.

Fiind albine puține, nu pot acoperi mierea ce o au atunci dacă dă o secetă ori e cătră toamnă, când să gată nectarul din flori, albinele din stupii mai puternici, în instinctul lor după câștig, dau de mierea ne acoperită, vin cu toatele asupra stupului slab, îi răpesc toată mierea și omorâă albinele. În timpul acesta trebuie strâmtat urdinișul la stupi, căci albinele dedate la răpire să încearcă și la alți stupi și albinele de acasă, dacă e urdinișul strâmt, mai bine se pot apăra.

Ca să nu rămână stupii cu matcă falsă, e bine ca coșnițele să nu fie prea aproape una de alta și să nu samene una cu alta ci să se distingă bine, căci matca când iese la sborul de nuntă, să uită îndărădt de unde a eșit și dacă coșnița ei să distinge bine de celelalte, știe unde să se reîntoarcă și nu greșește locuința.

Dacă coșnițele sunt aproape și seamănă una cu alta, nu numai matca greșește coșnița ci și albinele tinere, cari sboară primadata din coșniță.

Dacă obsearvă stuparul, că cutărui stup i s'au prăpădit matca, dacă are crescătoare de matce, îi pune o matcă rezervată, dacă însă nu are, pe timpul roitului dela roiul II. și III-lea poate prinde destule matce să pună la stupii orfani, dacă nu e prea târziu (?)

Matca să pune închisă în cușcă și dacă albinele să grămădesc pe ea și îi dau mâncare o primesc. După 24 oare să poate elibera între ele. Dacă nu are stuparul cușcă își poate face dintr'o cutie de chibrite. Taie câteva crestături pe mijloc prin cari să se poată mirosă albinele cu matca.

Dacă stuparul nu poate prinde matcă, atunci taie o celulă de matcă (o fiță) dela un stup pregătit de roire sau care a roit odată și o atârână cu un cuișor în stupul orfan. Dacă nici aceasta nu o poate face, atunci pune un fagur cu ouă sau pui mai tineri de 3 zile de albine lucrătoare în stupul orfan și el își crește

matca din acelea. Numai atunci rămâne stupul cu matcă falsă, dacă stuparul nu observă că s'au prăpădit matca.

Intre stupii țaranilor sunt multe matce false, căci ei, ca să cruțe locul, așează stupii aproape unul de altul și coșnițele sunt cam la fel, și nici timp nu au ca să observe lipsa matcei.

Dacă matca moare de bătrână, nu se observă lipsa ei, căci albinele-și cresc o matcă tineră până e încă cea bătrână în viață și numai atunci ar rămânea stupul bătrân fără matcă, dacă ar muri matca iarna și nu are pui, ca să-și crească altă matcă.

— x —

UN RĂSPUNS

D-lui D. I. Stamatalache apicult. Min. Domeniilor.

Di D. I. Stamatalache, redactorul revistei Buletinul Apicultorilor, publică în revista D-sale articolul trimis de mine „Mânuirea coșniței mele“. La finea articolului face următoarea observare: „Nu avem nimic împotriva coșniței dlui Voina. Ne luăm însă îngăduința a ne da părerea unei mai potrivite rînduiri a fagurilor și anume: Ramele mari de cuib să fie așezate jos, adică să ocupe rândul din mijloc și cel de jos; scândurelele despărțitoare să pun în cazul acesta deasupra ramelor. Mai târziu, când colonia s'a dezvoltat suficient — în timpul culesului mare — să ridică scândurelele și să dă drumul

! Ceară curată cumpărăm !
● Numai dela stupari. (Cerem mostră) ●

 STUPARI

Nu primiți în curțile voastră pe bostinari. Ei aduc boalele infecțioase a albinelor, pe hainele lor, pe sacii și desagiilor lor.

albinelor în rândul de sus, în așa numitul magazin de miere, în care s'au pus cele 10 rame mici cu faguri complecți, fie că să mai folosește gratia lui Hanneman, fie că se renunță la ea". Aceasta este observarea. Să stăm puțin în loc. Experiențele tuturor stuparilor din lume sunt, că dacă urdinișul este jos, mierea să depune sus, dacă ordinișul este sus, mierea să depune jos și dacă ordinișul este la mijloc, mierea să înmagazinează sus, jos și napoi. Acesta este un adevăr incontestabil, asupra căruia numai încape discuții. Dl Stamatalache zice, că ramele mele cele mari să fie așezate astfel, ca să cuprindă rândul din mijloc și cel din jos, scândurelele despărțitoare să pun în cazul acesta deasupra ramelor. Dl Stamatalache ori că a scăpat din vedere, că la stupul meu urdinișul este de tot sus, într'o linie cu rama de port fagure și în cazul acesta nu să poate aplica rama cea mare unde zice Dl Stamatalache, ori că nu e convins despre aceia, că ori-ce stup, în orice sistem, își aranjează cuibu! în jurul urdinișului, iar mierea o așează în locul cel mai îndepărtat dela urdiniș. Nu numai că înțeleg faptul ce mi-l recomandă cu atâta bunăvoință Dl Stamatalache, ci spun aci, că am chiar aranjați doi stupi cu urdinișul întră rândul de sus și întră cel de mijloc și acești doi stupi au ramele cele mari în rândurile pretinse de Dl Stamatalache.

Ca să nu să creadă că vorbesc un neadevăr, mă provoc la Dl Popovici-Cerchez, la Dl Al. Popa și alții și alții. Să prea poate, că urdinișul aplicat aci are avantajii pe cari nu le putem prevedea. Vara viitoare, dacă și Dzeu ne va ajuta, va dovedi și acest lucru. Pentru a demonstra aci, că noi nu stăm pe loc cu experiențele în privința aceasta, dăm loc și unei scrisori a dlui Iosif Erdelyi, un înțelept apicultor din Dobra:

Stimate Domnule Voina!

Înainte de toate vă cer scuză pentru încomodarea ce vă fac cu epistola mea și tot odată Vă rog să Vă dați părerile D-Voastră asupra coșniței și se bine voiți a o publica în „Stuparul Român“, dacă vă convine.

Deoarece mă ocup cu stupăritul de 20—23 ani, am folosit sistemul regnicolar ung. 17+24 cm., care le am și azi, dar aflându-le prea mici, în anul 1923 mi-am făcut coșnița cu deschidere de-asupra cu 2 rânduri de rame 17 în rând mărimea pe jumătate a lui Layens în lățime 300 mm. 200 mm.; înălțimea magazinului e așa de mare, ca corpul și se pot pune unul în locul altuia.

Dar fiind obicinuit cu deschiderea îndărăpt în anul acesta mi-am făcut alt sistem dar tot mărimea aceea la rame 300+200 cu deschiderea îndărăpt și cu 3 rânduri în fiecare rând 12 rame, magazinul sus cu urdiniș de rezervă iar cuibul din jos.

La cuib să poate folosi rama întregă Layens 300 mm. lățime și 400 mm. înălțime. Urdinișul principal, la recomandăția D-Voastră l-am făcut la rama din mijloc, în partea din sus, pentru buna iernare a albinelor. Mie îmi convin ramele de mărimea 300—200, pentru că la extragerea mierei nu se rup faguri și eu nu folosesc sârmă.

Dobra, 26 Ianuarie 1926.

Cu toată stima:

Iosif Erdelyi.

Din scrisoarea dlui Erdelyi să poate vedea, că la recomandăția mea, a făcut urdinișul ca să răspundă în rândul al doilea, ceva mai în jos de portfagure, ca să poată aplica peste el scândurelele când așezăm stupii la iernat și astfel ramele mari se pot folosi în rândul din mijloc și cel din jos, cum pretinde aceasta Dl Stamatelache. Ba, Dl Erdelyi merge și mai departe și aplică un urdiniș și în catul de miere pe care îl deschide odată cu aplicarea ramelor în cat pentru a înlezni drumul albinilor și a economiza din timp.

Dl Erdelyi merge pe un drum bun și întrucât cu-

noaştem ţinutul Dobrei, cu salcâmi şi fânaţe naturale, suntem siguri că ne va surprinde cu rezultatele. Rama d-lui Erdelyi e curat 12 dm². Rama mea e 12'4", deci o diferenţă disparentă.

Voina.

—x—

O primejdie, care ameninţă apicultura raţională

(V). Este în general cunoscut, că apicultura raţională fără faguri artificiali nu merge, nu se poate face.

Ştim apoi, că rezerva de faguri este capitalul din circulaţie a stuparului înţelept şi modern.

Fără faguri în rezervă recolta stuparului se reduce la 25 la 30% din sută şi adese la zero.

Nu ar mai trebui să amintim aci, că un stup, la fabricarea fagurilor în cantitate de un kg., mistue, consumă 13 kg. miere. Unde rămâne timpul pierdut cu edificarea acestori faguri, şi ce recoltă ar fi putut grămădi aceşti lucrători, dacă ei aveau fagurii gata, ori barem faguri artificiali. 70% din stupari nu-şi dau seama despre acest lucru şi tocmai aci, în acest secret (faguri gata în rezervă) este „călcăiul lui Achile“ a stupăritului raţional şi avantajos.

Ce uşor era în trecut a-ţi face fagurii de rezervă, când pe toate gardurile, — ca să zic aşa, — găseai ceară curată.

Câte năcazuri trăbue să întâmpinăm însă azi, ca să găsim — fie chiar şi în mari depărtări — ceară curată. Câţi bani trebuie să aruncăm înzădar şi câte neplăceri trebuie să întâmpinăm până ajungem la doritul stoc de faguri de rezervă.

Strigătul ecesta nu este numai al meu, el este general, atât în Ardeal cât şi în vechiul regat şi Basarabia.

Sunt ferm încredinţat despre acest lucru din conferinţele ţinute cu dl Al. Popa, şeful regiunii apicole V, al dlui Popoviciu Cerchez directorul şcolii de apicultură din Chişinău şi din multe corespondenţe schimbate pe aceasta temă cu dl Atanasiu Albina din Focşani, specialist în aceasta branşe.

Este laudabilă şi foarte la loc cererea dlui Dr. Florin Beg-

nescu, expusă într'un memoriu către ministrul agriculturii, în congresul din Septembrie a. c. la Chişinău, ca să se aplice cu toată rigoarea legea existentă pentru fabricarea luminărilor bisericeşti din ceară pură. — Nu vrem să atacăm pe dl Begnescu, carele este prezidentul societăţii naţionale de apicultură de sub înaltul patronaj al M. Sale şi un cunoscut şi savant apicultor; ba ne-am bucura dacă s'ar putea susţinea această lege existentă, care după părerea noastră s'a dus deodată cu Barbul lăutarul.

În Ardeal nu cunoaştem, dar nici nu există o fabrică ori lucrătoare de lumini, unde să se fabrice şi producă luminări din ceară pură. Dar ce şi vorbesc. Nu să află nici de-acelea, cari să producă luminări cu substanţă de 15—20% ceară.

Să prea poate, că în vechiul Regat să află — după cum auzim — câteo mănăstire schit, unde să ard luminări din ceară pură, după cum zice dl dr. Begnescu. Lucrul acesta cred eu, că e întemeiat pe o tradiţie veche, bună şi frumoasă, vrednică de toată lauda, sau, că dacă în adevăr este aşa, atunci acele puţine luminări ce să ard sporadic în acestea locuri sfinte, sunt produsele schitului sau a mănăstirii, ori că ceara este adusă ca jertfă de credincioşi. În felul acesta înţelegem a mai susţinea „legea existentă.“

În general, pretenţiile apicultorilor trebuie să se restrângă şi legea să se modifice întracolo, că acela, care vinde ceară brută, aceia cari să ocupă cu fabricarea fagurilor artificiali, precum şi ceara ce să foloseşte în farmacii şi medicamente, să fie absolut pură. Să lăsăm luminările, cari pentru interesele noastre ar fi o expresie prea vagă prea laconică. Să se ceară în lumea apicultorilor şi farmaciştilor un certificat dela cumpărător şi tot, aşa să dea şi vânzătorul despre absoluta puritate a cerei. În caz contrar, am ajuns azi mâine acolo, că apicultura este o sărăcie, un năcaz şi o greutate pe capul nostru. Inzadar ar fi toate propagandele, toate congresele, uniunile, dacă nu ne gândim la acest lucru care la aparenţă este mic, dar esenţial şi fundamental în apicultură. Să nu fiu deci rău judecat, că stăruim mai mult asupra acestui lucru.

Chestiunea este actuală, şi dacă în cele mai multe cărţi de stupărit nu găsim tratat acest lucru, este foarte explicabil. Nu să cunoaştea, falsificarea cerei ca azi, când toate produsele să falsifică.

Să stăm aci puţin.

Niciodată în viața mea nu am vândut faguri seci bostinarului, ci de câteori vinea, îi dam în cinste bostinele, drojdiile ce rămâneau din cerificatorul solar și din căldarea cu aburi. Eram bun bucures că nu întră nici barem în curte, decum în stupină, ca să-mi infecteze stupii cu baccili aduși din al treilea ori al patrulea județ. Am fost și ferit de boli serioase totdeauna în 27 ani.

În anul acesta inundația, mi-a făcut pagube mari într'o stupină; astfel, că a trebuit să topesc mulți faguri, dela stupii inundați. Am topit 10 kg. ceară, iar boștina, știind că e un bun gunoiu, pe straturile de flori, am vrut să-o arunc pe deasupra lor. Soția mea nu mă lasă, ci spune ca să las boștina că ea o valorizează la baciucu boștinar, că doară așa fac toți. Am lăsat-o în două cosniți de paie pline.

Nu eram acasă, spune însă soția mea, că sosește băciucă boștinar, leagă calul de o poartă ca de obicei, întră în curte, dă binețe cu politeța lui binecunoscută și întrebă. D-nă: Da ați făcut ceva? Da, am făcut! Ia uită colo în șopron sunt două cosniți pline cu boștină. Să duce băciucul, le ridică, le scormone, pe față să vedea că stă înaintea unei afaceri... Ce să-ți dau pe ele D-nă?

Soția mea sta în fața unei delimă. Să cer mult? Mă fac de răs, că barbatul meu mi-a spus, că pe lângă toată bunăvoința și cu toate mașinariile, nu să mai poate scoate din acestea drojdii $\frac{1}{2}$ kg. ceară. Să cer puțin? Mă înșel! Ca muerile. În fine găsește firul Ariadnei și zice către băciucul, ce-mi dai? Băciucul le mai cântărește odată în mâni, scormone prin ele, cu toată siguranța că să gândea și el ca soția mea. În fine promite 300 lei. Soția mea nici pe departe nu să gândea la aceasta sumă... Nu le dau baciule că a fost altul care îmi dădea 600 Lei dar le-am ținut pentru D-ta ca vechiu cunoscut. În fine s'a rupt târgul cu 500 lei. Soția mea bucuroasă, și, cum la noi în anul acesta s'a fiert rachiu de prune din abundență, cheamă pe băciucu, îl omenește cu rachiu, pâine, slănină și o ceapa frumoasă. Bătrânul trăgea gros din sticla cu rachiu și mânca și iară bea, obiceiul mărginenilor. În fine i se desleagă limba și la un moment binevenit, soția mea începe al ispiti și al întreba, că pentruce plătește el boștina așa scump, că dl a zis că nu poate nime scoate din boștinele acelea mai mult de 1 kg. de ceară?... „Ei, D-nă, dacă aş scoate numai $1\frac{1}{2}$ kg. pentru mine este deajuns“. Bine, apoi cum

și ce faceți cu ele? „Eu fac, D-nă, din acestea 10—12 kg. de ceară. Le fierb la un loc cu 10 kg. de parafină și puțin cerasin și scot 12 kg. ceară. Mie îmi trebuie boștina numai pentruca să dea față galbină și puțin miros parafinei, încolo merge, că doară noi avem în comună fabrică de lumini, cunoaște D-nu pe Iosif Popa. Și continuă bătrânul astfel, era mai greu pe timpul ungarilor, când treceam ceara peste graniță, că o puneau la analiză.“

Iată Domnilor și fraților apicultori un lucru pe care băciucul îl spunea fără nici o jenare, ci doară sub influința: „In ūicā veritas“.

Oricum ar fi, adevărul adevăr rămâne și aceasta o observăm la tot pasul, aceia cari ne ocupăm intensiv cu apicultura și suntem siliți a cumpăra ciară ari faguri artificiali. E o adevărată pacoste pe capul nostru.

În vară am ținut un curs cu 23 auditori, toți oameni intelectuali. Cursul a durat 14 zile. Mi-am dat silința, ca, după posibilitate, să inițiez cursistii în toate ale apiculturii, având la dispoziție atelier pentru confecționarea coșnițelor cu un maestru versat apoi toate acarele necesare.

Se poate că la un astfel de curs să nu tragem atenția auditorilor și asupra fagurilor artificiali?

Fieștecare cursist a fost pus la presă ca să facă 2—3 faguri din ceară, care era producția mea, deci curată.

Le-am arătat apoi faguri comandați dela Oradea-Mare dela Kezdödy Gyula, dela dl Stanasiu Albina Focșani, dela al treilea, a cărui nume îl țin deocamdată în secret și dela dl Hanganu din Iași, toți acești faguri erau la vals imprimați. Am confecționat cu ei rame, scriind numele fieștecăruia pe port-fagure și le-am dat câte 3—4 faguri la 14 stupi. În ziua a treia am cercetat fagurii dați. Cei dela Kezdödy din Oradea-mare erau toți, fără excepție, picați jos, grămădiți ca o cârpă aruncată, cari dela jumătate, cari dela port-fagure.

Cei dela negustorul, a cărui nume îl țin deocamdată în secret, nu erau huluiți sau picați, ci căsuliile întinse și ovale, și mai mari ca cele de trântor, ba în lungime aproape de două ori, fagurii încovăiați la lățisorul din jos, încât trăbuia să tăiem din ei de 3—4 cm. ca să fie apți barem pentru, recoltă.

În cuib nici poveste de-ai putea folosi. Singuri, fagurii primiți dela Dl Atanasiu Albina din Focșani, erau neacceptabili

ca și ai noștrii făcuți cu presa de mână. Asupra dlui Hanganu nu putem face critică, deoarece au sosit târziu și nu mai era recoltă ca să putem face experiențe, 3 kg. sosiți dela Dl Hanganu să află neatinși și acuma și numai la primăvară ne putem pronunța. Viitorul ne va spune. Am cerut dela dl A. Albina o cantitate mai mare de faguri. D-sa însă îmi răspunde: „De vre-o lună am încetat cu fabricația fagurilor artificiali, pentru că nu am găsit ca să cumpăr ceară naturală de albine și de bună calitate. „Am făcut anunț și în jurnal și nu s'a oferit nimeni. „Ceara din comerț este falsă. (Ce hotărît spune!) „Mai bine renunț la comerțul cu faguri, decât să lucrez cu material fals și să duc lumea în eroare“. etc... Iată cuvintele dlui Albina din Focșani. Și cuvintele acestea sunt adevărate și probate.

Două lucruri vreau să propun, unul pentru acuma până la primăvară și anume: ca toți stuparii, cu mic cu mare, să nu mai primească în curtea sa boștină, cu atât mai puțin să îi vândă faguri ori boștină. Prelucrați-vă singuri fagurii săci, în ceară, și o păstrați pentru că ea este aur și are valoare și peste 100 ani. Acei stupari, cărora le este spre greutate a topii faguri, să le dea la un alt stupar, sau ortăciți la un loc să scrie la revistă, că ceara este căutată întocmai ca banul de aur. În modul acesta numai, putem ocolii primejdia, care ne amenință pornirea frumoasă a apiculturii în țară.

Al doilea lucru, pentru care rog îndeosebi pe stuparii verșați și rutinați este, ca să făcă colecții din diferiți faguri artificiali primiți dela diferite firme și cu ocazia expoziției (care după cum să crede va fi în vara viitoare în București) să-i expună așa diformi cum sunt cu numele fabricantului. În modul acesta cred eu că s'ar stârpi, și-ar pierde voia mulți Kezdödy de-a mai fabrica faguri artificiali. Nu știu povața mea prinde ori nu, dar acest lucru ar fi colțul cel mai interesant a unei expoziții și ar fi mai tare și ca legea.

Voina.

Cum este apreciată revista noastră în presă

Presa noastră nu să închee din naintea lucrurilor bune. Aproape toate ziarele și revistele cărora le-am trimis numeri, ne fac recomandăție frumoasă, pentru care lucru le aducem aici cele mai călduroasă mulțumiri. Cităm aici cum ne recomandă organul național bisericesc, „*Telegraful Român*“ din Sibiu.

In atențiunea stupariilor.

Di *Nicolae Voina*, dir. școalei primare de stat din Vaidei (lângă Orăștie), apicultor al Min. Instr. a izbutit să adune pe lângă sine pe cei mai iscusiți apicultori din provinciile țării, ca d-nii: Dr. Florin Begnescu, cunoscutul scriitor, Popovici Cerchez, directorul școalei de apicultură din Chișinăul Basarabiei, I. Stamatache din Tg.-Frumos, redactorul revistei „Bul. Apicultorilor“, I. Vicoveanu prof. apicol din Bucovina, N. Martinovici, preot din Banat, Al. Popa, preot în Lisa (Făgăraș), Vas. Corodan, Cluj, toți prof. de apicultură și șefi de regiuni apicole, precum și pe păr. Al. Vlad preot, rutinat apicultor din Mag, apoi Mihail Găzdac, prof. Turda etc. — pentruca împreună să scoată o revistă de stupărit, care era atât de dorită aici în Ardeal.

Persoanele care formează comitetul de redacție și colaborare, dau garanție, că revista aceasta nouă va fi cea mai reușită în felul ei.

Era timpul, ca Ardelenii să-și aibă revista de specialitate între cele 3—4 reviste și vro câteva societăți ale minoritarilor din Ardeal.

Revista apare sub numirea „*Stuparul Român*“. Se tipărește la Tipografia Județeană în Deva. Abonamentul este de 150 lei, cari se trimit la adresă: *Administrația „Stuparul Român*“, Deva (Librăria Românească).

Dorim din inimă noroc și izbândă acestei reviste, care umple un gol simțit la noi. O recomandăm cititorilor, cari se ocupă cu acest frumos ram al economiei, și în special preoțimii noastre de pretutindei.“

*

Iată ce scrie „*Foaia Noastră*“ din Cluj, care stă în serviciul luminării poporului român:

Bibliografie

„Stuparul Român“, o foarte bună revistă lunară pentru răspundirea și propagarea cunoștințelor albinăritului rațional. Anul I. No. 1. *Redactor*: Nicolae Voina, Vaidei, posta Orăștie, județul Hunedoara. *Administrația*: Librăria Românească, Deva. *Abonament*: Un an 150 lei, un număr 16 lei. — Pelângă d-l Voina, propagandist apicol al Minist. Instr., la revistă mai colaborează și cei mai buni apicultori din România întregă. Aceasta se vede și din cuprinsul interesant și instructiv al acestui număr. Recomandăm abonarea revistei tuturor celor ce se interesează de albinărit și credem foarte necesar să fie procurată și pentru toate agenturile Astrei și bibliotecile școlare.“

*

Ce bine ar fi dacă acest strigăt ar afla resunetul cuvenit numai în parte. Rezultatul ar fi, că revista nu ar trebui să lupte cu atâtea greutăți materiale, ci muncitorii ei ar vedea în acest lucru și o resplată morală, care le dă curaj la muncă și împintinare tot mai spre bine, mai spre frumos și folositor.

Suntem tineri și avizați la ajutorul material al tuturor oamenilor de bine. Revista o scoatem pe credit, cu enorme spese. Apelăm deci la toți cetitorii noștri să ne sprijinească și să nu ne lase, după munca depusă cu atâta drag — și în pagubă. Ar fi păcat. Cu No. viitor începem a publica și cuita abonamentele sosite la administrație. Ne place a crede, că nu vom înregistra nici o restanță.

x

SCRISORI

(Continuare)

Tg.-Frumos, la 28 Ianuarie 1926.

Stimate Domnule Voina și iubite prieten,

Am primit zilele trecute No. 1 din noua revistă „*Stuparul Român*“, pe care am citit-o cu multă plăcere.

Am luat act cu plăcere și de alegerea mea în comitetul revistei; din parte-mi vă promit concursul în limita puterilor.

Urez revistei inaugurate viață lungă și succes, împlinind un rol util în viața apicolă a Ardealului, a cărei oglindă fidelă

sper că paginile ei vor fi. Iar pe D-ta te felicit pentru hotărârea de a duce mai departe și pare-mi-se cu mai mult curaj, lupta pentru cauza, căreia D-ta și încă câțiva — puțini de tot — ne-am închinat viața.

Cu cele mai prietenești salutări

D. Stamatalache

*Apicultorul Ministerului Agriculturii și Domenii.
Vicepreședinte al Societ. Centrale de Apic. din Rom.*

Târgovești, la 28 Ianuarie 1926.

Onor. Redacție !

Dorind isvorului mult așteptat viață vecinică, care prin izbucnirea-i neașteptată stâmpăra setea bieților stupari români; rog a-mi trimite No. apărut și totodată a-mă înregistra în lista celor abonați.

Cu stimă :

Dimitrie Găescu
inv. director.

x

DIVERSE

O mică statistică. *Japonia* produce anual miere în preț de 1.230.000 dolari, 20 000 stupari cultivă albina noastră europeană, ceialalți albina indică așa numită „*Apis indica*“.

Argentina produce anual 22,000.000 fonți miere. În *Anglia* în luna Iulie s'a inportat 2.009.100 fonți miere. Inportul anual al Angliei e 4000 tone.

Numărul stupilor în *New Zealand* este 91,000 familii, numărul stuparilor 6300.

În statul *Quebec* din America de Nord sunt 7527 stupari cu 89.830 familii. Dintre acestea 2973 au fost atacate de putreziciunea puetului ; 83.496 familii să află în cosniți sistematice, 6334 în cosniți rustice. În 1916 au fost 16.000 în cosniți simple, 49.993 familii italiene, 12,542 negre și 27.295 încrucișate. În anul 1923 s'a produs 3.530.676 fonți miere virgină în boxuri (secții) și 42.310 fonți ciară.

În *Franța* anual să fabrică dela 220,000—260,000 fonți faguri artificiali. În 1923 s'a inportat 14.061 măji metrice miere

și s'a exportat 8343. Inport în ceară brută a fost 13.265, albă 296 măji m. Export, brută 1749, albă 995 măji m. S'a inportat 229 familii și s'au exportat 557 familii și s'au exportat 557 familii de albine.

Dar România ce face? Unde am putea afla și despre ea o statistică?...

Prețurile în Ungaria. Ca să ne facem idee despre scumpețea, respective despre valuta devaluată a Ungariei, cităm vre-o câteva prețuri a obiectelor de apicultură și a produselor albinei:

Viața albinelor de Boconadi 3 vol.	375.000	kor.
O matcă cu albine însoțitoare (europeană)	100.000	„
O matcă italiană „	150.000	„
O matcă încrucișată italo-europ.	125.000	„
Un roi	350.000	„
O familie cu regina din 1925	1.100.000	„
1 kg. miere	13.000	„
1 kg. ceară	60.000	„

Că unde să vor mai urca prețurile, dupăce prinseră pe vecinii noștrii cu ocaua mică, nu se poate prevedea. O mângăiere totuși avem, că nu suntem noi cei mai răi în ce privește valuta... Slabă mângăiere în țară așa de bogată ca a noastră.

Invățământul apicol în America. În Statele Unite precum și în Statele și ținuturile Canadei, în 32, apicultura este obiect ordinar în școlile superioare de agricultură. În 10 state este obiect obligător și în celelalte școli.

—X—

BIBLIOGRAFIE

A apărut No. 1 (Ianuarie) a organului Soc. Centr. de Apicultură din România, sub numele „*România Apicolă*“ cu următorul cuprins: „Situția membrilor față de societate. Apel către membrii și cetitori. Adunarea constitutivă. Câteva cuvinte. Importanța apiculturii morală, economică și financiară. Albinele și spiritul lor de solidaritate. Care stup este cel mai bun. Ianuarie 1926 îngrijirea stupilor în zimnice. Bibliografie: Stupul dlui Voina. De-ale societății. Intrebări și răspunsuri. Lucrări de executat în Ianuarie.

Revista este de 16 pagini, bine îngrijită și cu articole alese. Cotizația de membru este 100 Lei. Dorim sorioarei noastre, prosperare, viață lungă, pentru a-și ajunge sublimul scop, pentru care a pornit la drum.

*

Buletinul Apicultorilor. Revista mult apreciatului și prietenului nostru D. I. Stamatalache, apicultorul Ministerului Domeniilor și Agriculturii, v.-prezident a S. C. A. R. apare dela 1 Ianuarie 1926 lunar. Scopul revistei este de-a răspândi știința stupăritului și de-a lupta pentru a face să progreseze albinăritul în țară. O recomandăm cititorilor cu toată căldura inimei noastre.

*

Viața de Țară. Revista Asociației Culturale pentru popularizarea științelor agricole și zootehnice Anul IV. No. 1 aduce instrucții frumoase de pe câmpul mănăs al apiculturii, dintre cari remarcăm articolul D-lui Atanasiu Albina: „*Hotărârea sexelor*“; un articol, care preocupă azi pe apicultorii savanți. Ocazional îl vom reproduce și noi. *Viața de Țară* să mai ocupă în Nr. 1 cu probleme agricole, viticultură, dușmanii plugarului, pomicultură, zootehnia, economia casnică, horticultură și altele. Revista este un adevărat mărgăritar pentru gospodăria săteanului.

—X—

POSTA REDACȚIEI

D-lor *Fizedean, N. N. Dumitrescu, Calciu, I. Stroe, I. Muutean, Cal. Popescu, N. Cozac, N. Nestor, S. Albu, V. Teotelecan.* Am expediat No. 1 și v'am luat între abonați Mulțumite.

D-lui *Irimie Rusu.* Vă recomand Layens și nu Dadant. Să capătă la Iosif Petz în în Tg. Frumos, jud. Iași.

T. Cercega. V'am trimis a doua oară N. 1 dinpreună cu o scrisoare.

D-lui *Popiști.* Cuantul de miere ce s'a adunat a trecut cu ocazia târgului de Crăciun în orașe mari. Azi a scăzut prețul. În Bănat sunt 10—12 vagoane și din cauza că nu s'a interesează nime de export stă pe capul stuparilor. Incă un lucru care strigă, organizare, organizare și ținare la olaltă...

N. Paraschiv. Dl. Lupan așa a făcut și cu noi. Iartă-l și D-ta că noi am trecut peste el la ordinea zilei. Cere cartea direct dela dl Popovici Cerchez, dir. școalei de apicultură Chișinău, prețul 25—30 Lei.

D-lui *D. Găescu dir.* Cuvintele frăției voastră ne dau putere de muncă. Vă mulțumim din inimă. Cu drag.

I. Erdélyi. Hi numai înainte, ai apucat pe cale bună și ideală, Urdini-

șul al doilea îl puteai abandona. Voi veni pe la Dv. în April, după ce vin dela București. Salutări la toți din țara Dobrei și Iliei.

D-lor preoți T. Glodean și S. Păcurar. Am primit aderările Dv. Cu brațele deschise vă primim în cununa colaboratorilor și comitetul de redacție. Ceata celor buni crește mereu și sigur. Vă zicem deci un *bine ați venit* între noi. Primiți un sincer salut de Primăvară.

Teofil N. Am citit și eu, cum.. nu. Nu pot ști ce urmăresc alta, decât să ne facă un desemn revistei. Să fie sănătoși. Dacă, frate, le-am pune toate la inimă, apoi eu ar trebui să dau pucioasă la toți stupii mei. Noroc că sunt trecut și în privința aceasta peste podul măgarilor. Dar ai văzut cu ce forfoi au făcut-o, par'că ar fi vorba de un mesaj de.. Deocamdată la dosar, nu știu apoi, ca reminiscență ori praf de pușcă. Servus.

Rugăm din nou pe toți Frații stupari să alătore mărci postale când cer răspuns și îndrumări înscris.

Răspândiți „Stuparul Român“.

X

C ă u t ă m !

Ceară.

Ceară.

Ceară.

Adresați-vă către Redacția „**Stuparul Român**“,

Vaidei p. Orăștie cu probă și indicația prețului.

Numai ceară curată și numai dela stupari cumpărăm.

ADRESA DESTINATORULUI:

D-lui

Comuna

p. u.

Județul

Intrucât adresa nu este corect, sunt rugați On. abonați a ne aviza pe o carte postală. Oficiile și factorii postali sunt rugați a returna revista dacă nu află pe adresat.

CU 60 LEI

se poate căpăta colecțiile complete ale anului I. (frumos broșată în volum) și anului III. (1924) prețioasa revistă

„Buletinul Apicultorilor“

cuprinzând învățături pentru creșterea albinelor, cu numeroase figuri explicative în text. Tipărite pe hâtie albă velină. Doritorii vor trimite suma prin mandat postal d-lui

D. STAMATALACHE, TG.-FRUMOS

cu indicația pe dosarul cuponului mandatului

Pentru colecțiile anilor I. și III.

**Instrumente de apicultură
cu prețuri convenabile la**

CAROL HIRSCHFELD, CLUJ

CALEA REGELE FERDINAND No. 29.

Fondat: 1888.